

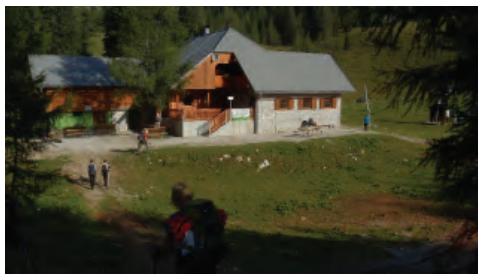

POTEPANJE PO KARAVANKAH

Jože Dajnko

Leto je naokrog in napočil je čas, da se ljubitelji planin Društva geodetov severovzhodne Slovenije spet podamo osvajat slovenske vrhove. Tokrat smo imeli v načrtu pohajkovanje po Karavankah. Da pa ne bi ostalo pri sprehajanju, smo vključili dva najvišja vrhova Karavank ter zelo poznano (po Avsenikih) in zeleno Begunjščico.

Kot vsako leto smo se zbrali tretji vikend v avgustu. Za izhodišče smo izbrali mejni prehod Ljubelj. V lepem petkovem jutru smo se zbrali na parkirišču (na katerem je bilo veliko manj pločevine kot ob nedeljah, ko je planšarija pod Begunjščico zelo oblegana). Preobuli smo se v planinske čevlje in si nadeli nahrbtnike. Čas je bil tudi za skupinsko sliko.

Pričakalo nas je smučišče s sedežnico. Pot je potekala pod njo oziroma po smučišču do vmesne postaje. Nekoliko smo si oddahnili in nato šli – malo po melišču, malo pa po cesti – do obnovljenega Doma na Zelenici.

Tam nas je pričakalo sončno jutro. Privoščili smo si kratek počitek, se okrepčali z malico in se odpravili Stolu naproti. Med postanki smo opazovali kraje pod nami, še posebej je pritegnil pogled proti Blejskemu jezeru z znamenitim otočkom in gradom. Pot se je zmerno vzpenjala. Nekje vmes smo z glavne poti krenili proti nekoliko zapostavljeni Vrtači.

Na vmesnem sedlu smo, vsaj nekateri, pustili nahrbtnike in se malo po grušču malo pa po gorskih tratah povzpeli do drugega najvišjega vrha Karavank. Na poti smo opazovali planike, kar je kazalo, da ne gre vsak na Vrtačo, stalno pa so nas spremljale označbe državne meje.

Na vrhu nas je sprejel velik cepin in pojavile so se meglice, ki so nam zastirale pogled proti Avstriji, pa tudi na našo stran. Po počitku in obveznem fotografiranju smo se počasi spustili nazaj na sedlo. Potem smo krenili po zgornji nemarkirani poti prek melišča in zaraščenega sedla proti poti, ki pripelje planince s celovške kočice na avstrijski strani. Sredi planik smo si privoščili daljšo malico in opazovali pot, ki nas bo vodila proti sedelcu med Prešernovo kočico in Stolom.

V popoldanskih urah smo v znoju (vzpon po melišču) prišli do Prešernove kočice, kjer sta nas sprejela prijazna oskrbnika Leon in Betka. Po krajšem počitku smo se povzpeli še na vrh Stola, ki nas je tokrat obdaril s prekrasnimi razgledi proti Triglavu. Ker je bila vidljivost dobra, smo lahko opazovali vrhove, ki so se vlekli od Pece, Boča in Julijskih Alp vse proti Visokim Turam. Oskrbnika sta segrela sobo za goste in nas pogostila s svojimi dobrotami. Po večerni zabavi smo zaspali na skupnem ležišču, ki je imelo zelo lepo lastnost, in sicer jutranji pogled skozi okna na vzhod sonca izza Pece. Nekateri pa so malo pohiteli in ga ujeli na vrhu Stola.

Čakal pa nas je lep spust, približno 1000 metrov nadmorske višine. Ob poti smo opazovali dolino Završnice z akumulacijskim jezerom in znameniti Babji zob. Vmes smo počivali pri Janezovem počivališču, vsaj nekateri, šli mimo Betonske bajte in se spustili na Zabreško planino. Ta nam tokrat ni znala ponuditi kislega mleka, saj letos ne pasejo mlekarič. Po okrepčilu in oskrbi s pitno vodo smo krenili po lepi gozdni poti proti Tinčkovi koči – še dodatnih 200 metrov spusta, ki pa je zelo hitro minil. Tam smo si privoščili krepko malico, saj smo vedeli, da nas čaka kar precej strm in neprijeten vzpon na Robleka. Po dobrih dveh urah boja z gruščem smo končno prispeli do Roblekovega doma na Begunjščici, ki je domači dom Avsenikov. Z njega se vidi na dvorišče Avsenikove znamenite gostilne. Tukaj smo se ločili od prijateljev s Koroške, ki so morali zaradi obveznosti turo predčasno končati. Sledil je skupinski posnetek, na katerem je v ozadju videti včerajšnji etapni cilj.

Še isti dan se je preostanek skupine lotil osvajanja Velikega vrha v grebenu Begunjščice, kar nam je tudi uspelo. Sledilo je še skupinsko fotografiranje na vrhu. Pri tem smo tudi raziskovali za vetrnico, kaj vse se vidi z vrha.

Po nočnem počitku na skupinskih ležiščih, ki niso primerna za velike ljudi, smo se zbudili v prekrasno jutro. Po zajtrku smo se začeli počasi spuščati proti Koči na Prevali. Vmes nas je okrepčal izvir Roža z vodo. Da pot ne bi minila brez »težav«, smo srečavali še kline in jeklenice, ki pa so bile v pomoč pri prečkanju malce zahtevnejših delov. Na planšariji nas je le pričakalo kislo mleko. Po prijetnem in krepkem obroku smo se začeli spuščati po »poti nedeljskih pohodnikov« proti Ljubelju. Ta pot je namreč ob nedeljah zelo obiskana, čeprav ni markirana. Vsi se podajajo po tej znameniti poti, ki poteka skozi Bornove tunele.

Še mi smo se spustili po njih do parkirišča, ki je bilo tokrat zelo zasedeno. Na koncu smo se dogovorili, da nas bo pot v naslednjem letu vodila po krajih, znanih iz prve svetovne vojne. Obiskali bomo namreč Krn in Batognico. Pot nas bo vodila mimo malo znanega Rdečega roba z jezerom v Lužnici. Tam so še vidni ostanki prve svetovne vojne.

Zapisal: Jože Dajnko
Fotografije: Irena Logar

NE PO POLŽEVO, AMPAK NA POLŽEVO!

EKSPEDICIJA CELJSKEGA IN LJUBLJANSKEGA GEODETSKEGA DRUŠTVA

Peter Golob

Letošnje srečanje geodetskih društev iz Celja in iz Ljubljane je bilo posvečeno višnjegorskemu polžu in njegovi pravdi za pravico. Javnosti sporoča, da v boju za svobodo še ni vrgel puške v koruzo. Polž in njegova hišica sta namreč na udaru nepremičninske in davčne buržoazije! Priklenjen z zlato verigo, je lahek plen za pogoltno oblast. Njegovo pozlačeno hišico, okrašeno z diamanti, je prijel v dar od Benečanov, sedaj pa želijo poniglavi dacarji z njo reševati polome svete-posvetne oligarhije. Vendar polž se ne da in žilavo kljubuje vsem zunanjim pritiskom. Je najmočnejši, saj na hrbtu vedno nosi s seboj svojo hišico in svoje ime, tudi ko gre čez visoke gore. V srcu je močan, ker je poštenju vdan. Višnjegorskemu polžu se nikoli ne mudi in nikoli ne benti, zakaj veselo sprejema vse, kar mu Bog življenje daje sleherne dni. Čeprav vklenjen, je njegov duh svoboden, čeprav sam, ni nikoli bolan, čeprav tlačan, spoštuje biblijo in koran, čeprav mu manjka poduk, ga ne zanese noben pismouk. In kadar ga obkrožijo polžofobi, se ne ukloni, vzdigne kvišku oči in zakriči: »Vedno se najde nekdo, ki kot polž lepo, iz tvojega srca hiš'ko zlato zgradi!« – Ali polž resnico govori? Ali se za pravico bori? Presodi sam, ampak prej se vprašaj inu premisli: čigava hiša je vedno brez miši? – No, kakor koli že, veliko se lahko in smo tudi se naučili od višnjegorskega polža in njegovega boja za staro pravdo.

Letošnje srečanje na Polževem ni pripoved o jari kači ali steklem polžu, ampak je kot imenitna zgodba o slavnem polžu, ki je rešil življenje zajcu.

V slogi je moč, zato sta se Celjsko in Ljubljansko geodetsko društvo 7. septembra skupaj odpravili na ekspedicijo na Polževo. Sreča se pojavi tam, kjer se zgodi srečanje, kajti sreča je edina stvar na svetu, ki jo lahko podarimo, tudi če je sami nimamo. Udeleženci družabnega in poučnega srečanja na Polževem so bili srečni zaradi srečanja samega in še posebej zato, ker so bili deležni srečanja z dodano vrednostjo. Zato gre zahvala organizatorjem na terenu, g. Milošu in ge. Liji Šušteršič ter ge. Heleni Kokalj in še vsem drugim, ki so pripomogli k izvedbi dogodka »za v anale«.

Srečanje geodetov na Polževem je predstavljeno v nadaljevanju v obliki bogate fotoreportaže s kratkimi opisi.

FOTOREPORTAŽA POZDRAVNEGA DELA

Slika 1: Srečanje na Polževem bi se lahko kosalo s protokoli na najvišji državniški ravni.

Slika 2: Pozdravni nastop višnjegorskega polža oziroma »ujetega polža tožba«!

Slika 3: G. Pavel Groznik, predsednik občinske turistične zveze Ivančna Gorica, je zbranim predstavil vse pomembnejše zgodovinske prelomnice Višnje Gore in jim postregel s podrobnimi informacijami o Polževem. O pravični nadmorski višini Višnje Gore – 358 metrov – pa ga bomo prijazno poučili ob naslednji priložnosti.

Slika 4: Registracija udeležencev v mestni hiši

FOTOREPORTAŽA POUČNEGA DELA

Slika 5: Skupina udeležencev na startu, v ozadju desno Miloš podi medveda spoti, še bolj v ozadju v sredini prestrašeni medved na begu pred Milošem.

Slika 6: Hotel Polževo – cilj!
Y 481370 m X 86717 m
N 45°55' 26,8" E 14°45'18,1"

Slika 7: Registracijo udeležencev je bilo treba zaradi napake pri štetju izvesti še enkrat.

Slika 8: Dopingiranje z domačimi arašidi in arašidovim oljem

Slika 9: Poučni del je vključeval tudi izbor za miss in mistra Polževega. Na sliki so zmagovalci po različnih kategorijah po izboru občinstva ...

Slika 10: ... in še zmagovalci izbora za miss in mistra mokre majice po prehojeni Jurčičevi poti. Čestitamo!

Slika 11: Gasilska slika oziroma prejemniki najvišjega odlikovanja Polžji red za zasluge

REZULTATI »POLŽEVO 2012«

Slika 12: Operativni del ocenjevalne komisije pri delu. Kozarci so zaradi obtežitve, da ne bi veter raznesel papirjev.

Slika 13: Tihožitje. Napeto pričakovanje rezultatov. Razširjena ocenjevalna komisija z močno doktorsko akademsko zasedbo in s priznanimi znanstvenimi eksperti je ugotovila, kdo so ...

Slika 14: ... zmagovalci zmagovalne ekipe in prvaki učne Jurčičeve poti Polževo 2012. Na sliki s predstavnikoma organizatorja na desni. Veselje je bilo nepopisno, tudi zato ker so takoj po tej razglasitvi začeli na mize nositi meso.

Eminentna doktorska polževska revizijska komisija je post festum izračunala univerzitetne ocene po skupinah, in sicer:

ABSOLUTNA KATEGORIJA	
<i>Skupina</i>	<i>Univerzitetna ocena</i>
1	6,4
2	7,1
3	4,7
4	5,5
5	5,8
6	5,5
Povprečje	5,8

Ocenjevalna komisija je po priporočilu eminentne polževske revizijske komisije sprejela naslednji sklep: »Neuspešno! Potrebno ponoviti.«

FOTOREPORTAŽA – DRUŽABNI DEL

Slika 15: Sledil je vsesplošni žur z razlogom!

Slika 16: Najstarejši in najmlajši udeleženec sta se predstavila s sinhrono makareno!

Slika 17: Program je vključeval »stand-up« nastop predsednice Celjskega geodetskega društva ...

Slika 18: ... in predsednice Ljubljanskega geodetskega društva.

Slika 19: Še en vrhunec Polževega 2012: slavnostni polžji ples, ki je polžji le po imenu.

Slika 20: Za piko na i je celjsko geodetsko društvo pripravilo presenečenje: štajersko gibanico iz domačih jajc in domače moke! Polževo 2012 lahko v splošnem ocenimo kot »za znoret okusno«!

Slika 21: Organizacijski odbor Polževo 2012 s sporočilom za javnost: »PETICIJA ZA VIŠNJEVORSKEGA POLŽA! DURS IN GURS – ROKE STRAN OD POLŽA! POLŽJA HIŠICA NI VAŠA NEPREMIČNINA, AMPAK NJEGOV DOM. ZA POLŽA V ZMAGO NAPREJ!« Pridite in podprite polža tudi vi!

Ekspedicija uspela! V slogi je moč! Se vidimo kmalu!

Zapisal:**Peter Golob***Ljubljansko geodetsko društvo**e-pošta: peter.golob@luz.si***Foto:****Helena Kokalj***Ljubljansko geodetsko društvo**e-pošta: helenakokalj@gmail.com***Tomaž Cink***Celjsko geodetsko društvo**e-pošta: tomaz.cink@gov.si***Andrej Peunik***Celjsko geodetsko društvo**e-pošta: andrej@geostroka.si***Lija Šuštersič***Ljubljansko geodetsko društvo**e-pošta: lija.milos@gmail.com*

INTERVJU: PROF. DR. MILAN NAPRUDNIK

Anton Prosen

Profesorja dr. Milana Naprudnika pozna velik del slovenske strokovne javnosti, saj je tako v aktivni delovni dobi kot po upokojitvi opravljal pomembne družbene naloge na področju geodezije, prostorskega planiranja in ekologije. Morda pa so vendarle še kakšne skrivnosti iz njegove poklicne poti, ki jih ne poznamo, in prav je, da nam jih odkrije oziroma nam pove kaj o sebi, razvoju geodetske stroke in idejah, ki jih je podpiral, da se je geodetska stroka tudi pri nas postopoma pričela razvijati iz zemljemerske v geoprostorsko znanost. Nedavno je dr. Naprudnik praznoval petinosemdeseti rojstni dan in to je bil povod, da smo ga zaprosili za pogovor. Dr. Naprudnik še vedno spremlja vse dogodke in novosti v stroki, zna biti tudi kritičen spremljevalec razmer v družbi. Marsikateremu mlajšemu kolegu je lahko zgled pri ohranjanju fizične in umske kondicije, zato smo prepričani, da bosta pogovor z njim in njegov svojevrstni odnos do življenja in dela zanimiva za širše bralstvo naše revije.

V imenu uredništva mu voščimo še veliko zdravih in ustvarjalnih let ter veliko zadovoljstva in sreče v krogu družine in prijateljev.

Prosen: *Glede na to, da ste, spoštovani profesor Naprudnik, letos praznovali visok življenjski jubilej in vas predvsem mlajša generacija geodetov v Sloveniji ne pozna, bi vas prosil, da se bralcem revije na kratko predstavite.*

Naprudnik: Rojen sem v Celju (10. junij 1927), otroštvo sem preživel v domačem kraju z najlepšimi spomini, kar pa je pretrgala 2. svetovna vojna, ko smo bili pregnani v Bosno, pozneje na Hrvaško. V Celje smo se vrnili leta 1945 in naslednje leto sem maturiral.

Prosen: *Kolikor nam je znano, ste študirali geodezijo na Univerzi v Ljubljani prva leta po drugi svetovni vojni. Zanima nas, kako je takrat potekal študij in kakšne strokovne podlage vam je dal.*

Naprudnik: Študij geodezije po končani 2. svetovni vojni je potekal po prilagojenem učnem programu iz tridesetih let prejšnjega stoletja za poklic tako imenovanega kulturno-geodetskega inženirja, projektanta nizkih gradenj za področje prometa, energetike in vodnega gospodarstva. Program je poleg osnovnih geodetskih predmetov vseboval tudi predmete s področja naravnih danosti – tal, voda in ozračja – ter izdelavo projektov. Študij nam je dal široko znanje in možnosti zaposlitve na matičnem geodetskem področju in tudi na področjih, ki so znana kot klasični uporabniki geodetskih podatkov. Kar prepričan sem, da je mene to »okužilo«, da se nisem oklepal zgolj koordinat, ampak tudi načrtovanja posegov v prostor.

Prosen: *Po koncu študija v Ljubljani ste se vrnil v Celje. S katerimi nalogami ste se takrat ukvarjali?*

Naprudnik: No, razmere za zaposlitev po končanem študiju so bile omejene zgolj na področje meritev, izdelavo načrtov in kart za poseljena območja, po letu 1955 pa tudi za obnovo zemljiškega katastra.

Res je, po diplomi sem se vrnil v rodno Celje, se zaposlil na Geodetskem zavodu Celje, delal na izdelavi topografskih načrtov za naselja, tako imenovani tehnični izmeri naselij, na reviziji zemljiškega katastra in užival na triangulacijskih delih med Savo in Dravo.

Prosen: *Kako pa ste se pozneje odločili za selitev iz Celja v Ljubljano? Ali je bila to želja po boljših razmerah za delo ali morda priložnost za uresničitev vodstvenih ambicij?*

Naprudnik: Nič od tega! Enostranska usmerjenost na ožje področje geodezije se je hitro odrazila v krizi zaposlovanja, kolegi so iskali zaposlitev tudi čez državno mejo, zasebne prakse pa takrat še ni bilo. To so najbolj občutile izvajalske organizacije – okrajni geodetski zavodi, predvsem Geodetski zavod SR Slovenije (GZ SRS), ki je imel največ zaposlenih od tovrstnih ustanov. Ko je šel v pokoj direktor Geodetskega zavoda Celje, sva bila v tej ustanovi zaposlena le dva geodetska inženirja – Ladislav Zima in jaz. Za moje imenovanje za direktorja je bilo odločilno moje prostovoljno delo v Društvu inženirjev in tehnikov, kjer sem predsedoval sekciji gradbenikov, arhitektov in geodetov, ter na športnem področju v atletskem društvu Kladivar.

Stiki s kolegi iz študentskih let so se ohranili, bil sem edini od povojnih diplomantov na vodstvenem položaju v geodetski strokovni instituciji in ob nastopu krize so se stiki okrepili, dobivali smo se v Celju. Takratni direktor GZ SRS Marko Škerl, dipl. inž. grad., s katerim sva se bežno poznala iz študentskih let, se je zavedal krize izvajalcev geodetskih del in nas je vabil na neformalne pogovore. Spoznal je, da kot gradbenik ne bo kos spremembam in reformam, ki jih je bilo treba uveljaviti na zakonodajnem in programskem področju prek Geodetske uprave SR Slovenije (GU SRS), ki se je še vedno oklepala avstro-ogrske dediščine. Odločil se je, da prepusti vodstvo novi generaciji geodetov, obiskal me je v Celju in mi predlagal, da se preselim v Ljubljano.

Prosen: *Iz prejšnjega odgovora je le razvidno, da ste v Ljubljani opravljali zelo pomembne naloge na področju geodezije in pozneje na področju prostorskega planiranja. Zanima nas, kako ste prešli z geodezije na področje prostora oziroma področje prostorskega razvoja?*

Naprudnik: Na GZ SRS smo pripravili predloge za spremembe in jih poslali GU SRS, ki se ni odzvala, bolje rečeno – kadrovski sestav predvojne generacije geometrov temu ni mogel slediti. Naša prizadevanja za spremembe so sovpadala s premiki na področju načrtovanja mest in drugih naselij – podeželje se je praznilo, mesta so se polnila in vloge arhitektov so prevzemali urbanisti. Ljubljana, utesnena zaradi pomanjkanja zazidalnih površin, je pripravljala generalni urbanistični plan, ki bi vključeval tudi širše območje mesta. Načrtovalci niso imeli ustreznih podlag za pripravo plana – geodetskih kart in podatkov o komunalnih napravah in zgradbah. Direktor Ljubljanskega urbanističnega zavoda (LUZ), s katerim sva se poznala iz študentskih let, me je obiskal in sledil je pritisk takratnega ministrstva za urbanizem za spremembe na področju geodezije. Takratni direktor GU SRS Tone Košir se je umaknil in znašel sem se njegovem mestu, kjer smo zelo hitro uveljavili pripravljene predloge za spremembe – od GZ SRS sem se težko poslovil.

Prosen: *Kot nam je znano, ste v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja vodili nekatere strokovne nagole, ki so še danes aktualne oziroma nerealizirane (regionalizacija, omrežje naselij, izgradnja infrastrukturnih naprav itn.). Za te nagole ste imeli izredno kakovostno strokovno ekipo. Kako vam je vse to uspelo v tistih socialističnih časih?*

Naprudnik: Čas je bil neusmiljen, premiku z arhitekture na urbanizem je sledil premik na prostorsko načrtovanje celotnega prostora in v letu 1967 je Slovenija sprejela zakon o regionalnem prostorskem planiranju ter program za izdelavo regionalnega prostorskega plana za območje republike. Ustanovljen je bil urad za izdelavo plana (Biro za RPP), vodstvo je prevzel arhitekt Marko Šlajmer, nosilec izdelave generalnega urbanističnega plana Ljubljane, najino sodelovanje na področju zagotavljanja podatkov za mestna območja se je razširilo na celo republiko: s kart 1 : 25.000–1 : 250.000 na podatke o naravnih danostih in grajenem okolju.

Z avtoriteto takratnega predsednika republiške vlade (Izvršnega sveta SRS) Staneta Kavčiča je popustil tudi Vojno-geografski inštitut v Beogradu, dovolil je uporabo vojaških kart, takratna zvezna vlada pa je dala soglasje za aerosnemanje.

Marko Šlajmer je v letu 1969 nenadoma umrl in takratni republiški sekretar za urbanizem me je enostavno »prestavil« z GU SRS na RPP. Izdelava RPP-ja je potekala prek pogodb z zunanjimi izvajalci, žal se ni to obneslo, pri takratnih izvršnih in skupščinskih organih sem naletel na razumevanje in zelo hitro je bil ustanovljen Zavod SR Slovenije za regionalno prostorsko planiranje. Poiskal sem sodelavce iz vrst geografov, arhitektov, sociologov, geodetov, kmetijcev, naravovarstvenikov, in zavihali smo rokave. Hitro smo pripravili Poglavitne smotre in cilje za urejanje prostora SRS, ki jih je sprejela skupščina SRS, na tej podlagi Program urbanega razvoja SRS z opredelitvijo mest in njihovih funkcij ter osnutek Programa rabe prostora – členitev površin. Ekipa je bila enkratna, posamezniki so se razvili v vodilne raziskovalce, pri delu smo izkoriščali izkušnje evropskih držav (Nemčije in skandinavskih držav), ki so že sprejele programe za uresničevanje prostorskih zasnov.

Prosen: *Izredno dobro vodenega in zasnovanega projekta regionalnega prostorskega plana Slovenije je bilo v nekem trenutku konec, institucija, ki ste jo vodili, je sicer še nekaj desetletij obstajala v različnih organizacijskih oblikah, vodili so jo različni strokovnjaki, tudi geodeti, pa vendar nas zanima, zakaj ste jo zapustili in se spet vrnil v geodezijo?*

Naprudnik: Zelo enostavno, znašli smo se v obdobju sistema samoupravljanja, odločanje se je preneslo v tako imenovane samoupravne interesne skupnosti na vseh gospodarskih in družbenih področjih ter na občine, načrtovanje na ravni republike se je omejilo na splošne usmeritve, kar je veljalo tudi za prostorske odločitve. Na našem takratnem zavodu (RPP) smo vztrajali, da je tudi republika samoupravni subjekt in potrebuje konkretne odločitve za gospodarjenje s prostorom. Na takratni vladi (Izvršnem svetu) ni bilo razumevanja, prostorsko planiranje so pripojili k ostalim sestavinam družbenega planiranja, tu je pa prevladala ekonomska komponenta. Osebnost sem vztrajal, da je treba pripravljene prostorske zasnove sprejeti, čez noč sem bil razrešen. Najprej sem dobil študijski dopust; takrat sem opravil magisterij in se vrnil na GU SRS. V Sloveniji še danes nimamo ustrezne institucije, podobne RPP, priča smo monopolnemu poseganju v prostor ter izsiljevanju občin za ustanavljanje »lokalnih« bolnišnic in univerz.

Prosen: *Poleg opravljanja vodilnih funkcij v takratni republiški upravi ste nadaljevali izobraževanje na podiplomskem študiju. Tako ste magistrirali in pozneje tudi doktorirali ter bili habilitirani na Univerzi v Ljubljani. Katera področja ste razvijali in predavali na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo?*

Naprudnik: Raziskovalno in izobraževalno področje ni bilo na udaru politike, zavedali smo se, da potrebujemo celovite podatke o prostoru, v učni program študija geodezije smo uvrstili področje urbanističnega in prostorskega planiranja, prevzel sem predavanja iz inventarizacije prostora in tematske kartografije. Na oddelku za geodezijo je takrat že potekal interdisciplinarni študij prostorskega in urbanističnega planiranja in v okviru tega študija sem tudi doktoriral.

Prosen: *Pozneje ste se zopet vrnili na področje prostora in urbanizma. Bi nam lahko povedali kaj več o tej vrnitvi in področju, ki ste ga vodil?*

Naprudnik: Po razpadu sistema družbenega planiranja ob izteku osemdesetih let prejšnjega stoletja so se okrepila prizadevanja za ponovno ureditev celovitega sistema planiranja, odzval sem se povabilu takratnega namestnika ministra (sekretarja) Tomaža Vuge, da se vrnem na ministrstvo in ponovno zaorjemo ledino. Samoupravljanje je pustilo svoj pečat, na gospodarskem področju so bili sprejeti ukrepi za izhod iz krize, za spremembe na drugih področjih pa še ni bilo razumevanja. »Začasno« sem prevzel vodenje republiškega urbanističnega inšpektorata, na tem delovnem mestu sem dočakal tudi novo državo. Zaradi nasprotovanja takratnemu ministru za okolje in prostor glede »odpustkov« za nedovoljene posege v prostor (črne gradnje) sem bil spet čez noč razrešen. Takratnemu predsedniku vlade Janezu Drnovšku sem poslal opis razmer na ministrstvu, in takoj je razrešil takratnega ministra, me pobaral o nasledniku, predlagal sem Pavla Gantarja, nekdanjega pripravnika na Zavodu za regionalno prostorsko planiranje. Povabilo predsednika vlade, da se vključim kot strokovnjak za področje prostorskega planiranja v njegov kabinet, sem zavrnil, se zahvalil in se vrnil na fakulteto.

Prosen: *Manj znano je, da ste kar nekaj let vodili projekt Alpske konvencije v Sloveniji. Nam lahko poveste kaj več o tem obdobju?*

Naprudnik: Alpska konvencija (AK) je dejansko vrhunec moje kariere. Sklenjena je bila v letu 1991 med osmimi državami z območja Alp in s sopodpisom Evropske skupnosti. Njen cilj je bil, da bi vse alpske države pri uporabi prostora ravnale po enakih prostorskih in okoljskih varstvenih merilih. Splošne določbe so bile sprejete v sami konvenciji, konkretna določila pri načrtovanju posegov v prostor pa je bilo treba sprejeti v protokolih za dvanajst področij in veljajo kot mednarodna pravna obveza.

Vodenje organov Alpske konference in stalnega odbora, ki je njen izvršni organ, se izmenjuje po državah podpisnicah in v letu 1994 je prišla na vrsto Slovenija. Minister Gantar me je poklical in predlagal, da se vrnem na ministrstvo za okolje in prostor ter prevzamem vodenje stalnega odbora. Brez premisleka sem se odzval, to sem sprejel kot izziv za vodenje organa na mednarodni ravni, gnala pa me je tudi »nostalgija«, da bi po tej poti začeli uresničevati še vedno aktualne predloge za gospodarjenje s prostorom v Sloveniji izpred dvajsetih let. Dva mandata – štiri leta – sem spet doživljal spopade med stroko in politiko iz obdobja samoupravljanja, tokrat med stroko in gospodarsko-političnimi interesi držav podpisnic.

Nihil novum sub sole! Nove izkušnje. Eno so zasedanja stalnega odbora v gradu Brdo ali na predsedstvu vlade RS s simultanim prevajanjem v štiri jezike s protokolarnim obeležjem, drugo pa, kako prepričati namestnika ministra Francije za turizem, da njihov program prevoza turistov na vrhove Alp ni v skladu z določili sporazuma o varstvu Alp. Po štiridesetih letih dela nisem bil v takšnem primežu – spoznal sem, da so pomembni osebni stiki, ob prekinitvah sej, pogostitvah, ogledih alpskih dolin izpod Triglava, pa tudi v tkanju osebnega prijateljstva. Končna bilanca je bila, da smo pripravili štiri protokole za ratifikacijo v parlamentih držav podpisnic, dve predsedujoči državi pred Slovenijo pa dva protokola. Minister Gantar se mi je zahvalil za opravljeno delo in leta 1999 sem se upokojil.

Prosen: *Mislím, da bi nas vse zanimalo vaše osebno mnenje oziroma ocena, kaj vi osebno štejete na svoji poklicni poti za uspešne mejnike. Ker pa imamo vsi v življenju tudi slaba obdobja, vas prosím, da morda spregovorite tudi o tem.*

Naprudnik: Vse je bilo uspešno, dano mi je bilo, da sem napredoval korak za korakom – od mejnikov na terenskih meritvah do vodstvenih funkcij, najprej na področju geodezije, potem na uporabniškem, Alpska konvencija je bila vzpon na Triglav po severni steni, z Alešem Seliškarjem sva v tem obdobju tudi preplezala dolgo nemško smer.

Bili so prelomi, energijo sem nabiral v gorah, po ozdravljeni tuberkulozi na predvrhu Makaluja v Himalaji, 75-letnico sem praznoval na Kilimandžaru, najvišjem vrhu Afrike, turni smuki v naših Alpah in vzponi na skoraj vse vrhove centralnih Alp ostajajo v najlepšem spominu.

Prosen: *Kot honorarni oziroma gostujoči profesor ste spremljali tudi različne reforme študija na univerzi. Zanima me, kaj menite o morda prehitrem spreminjanju študijskih načrtov geodezije v Sloveniji in v katerem obdobju je bil študijski načrt najbolj optimalen in prilagojen potrebam slovenske družbe.*

Naprudnik: Morda sem obremenjen. Stavljal bi na prvi povojni program – o katerem sem že spregovoril, pa na renesanso v devetdesetih letih, ko se je po tridesetih letih dokaj klasičnega študija geodezije spet začel študijski program z novimi vsebinami in novimi področji, ki so že uveljavljena na tujih univerzah.

Prosen: *Kaj bi svetovali mlajšim pedagoškim kolegom na Oddelku za geodezijo in kaj mislite o razvoju slovenske geodezije sploh?*

Naprudnik: Po lastnih izkušnjah menim, da je pomembno po končanem študiju nabrati izkušnje v praksi pri konkretnih izvajalskih delih in glede na vedno nove potrebe uporabnikov spoznati, v katero smer je treba razvijati stroko.

Prosen: *Večkrat se v dnevnem tisku in tudi v reviji Geodetski vestnik oglasite s kakšnim odmevnim člankom ali kritiko. Zanima me, kako ocenjujete to strokovno revijo.*

Naprudnik: To je izziv, težko sem objektivni pri ocenjevanju svojega študenta in prijatelja, ki vodi revijo, vendar ob takšni preobrazbi revije Geodetski vestnik za kritiko ne najdem argumentov, saj je v Sloveniji postala medsektorska publikacija, ki nam jo zavidajo geodetski krogi tudi čez mejo.

Prosen: *Ob koncu tega pogovora bi vas, prof. Naprudnik, le prosil, da nam izdate recept, kako ohranjate vsesplošno vitalnost in energijo, saj znate leta zelo dobro skriti.*

Naprudnik: Držim se dveh izrekov, in sicer slovitega izreka rimskega pesnika Juvenela (pribl. 140 n. št.) *Mens sana in corpore sano* (Zdrav duh v zdravem telesu) ter izreka največjega italijanskega pesnika Dante Alighierija (+1321): »Ne zmore daleč duh, če ga tišči telo, ki ni za rabo.« Z odhodom v pokoj sem nadaljeval življenjski slog iz obdobja, ko sem bil aktivno zaposlen. Ostal sem aktiven s pisanjem spominov in prostovoljnimi delom v Planinski zvezi Slovenije ter Društvu zeleni prstan, udeležujem se prireditve Zveze geodetov Slovenije in Ljubljanskega geodetskega društva. Pohodi v gore so ostali moja stalnica, ampak pozor: do 75. leta še do 6000 metrov visoko, po 80. letu zadnja doživetja v stenah, potem pa le še po planinsko na vrhove, vsako leto nekoliko nižje, kar nadomeščam z redno jutranjo telovadbo in kolesarjenjem. Pri večerji pa se mi še vedno prileže kozarček cvička.

Še klic sovrstnikom: preberite članek z naslovom Naj bo starost dostojanstvena, ki je septembra 2012 izšel v prilogi Nedela in Slovenskih novic.

Za doslej prehojeno pot se zahvaljujem svojim zvestim spremljevalcem iz višinskih in nižinskih krogov ter ženi Ani.

Prosen: *Prof. Naprudnik, za odgovore se vam v imenu uredništva revije Geodetski vestnik lepo zahvaljujem, veseli me, da ste privolili v ta intervju. Vam osebno in vaši družini želimo veliko lepih trenutkov ter še veliko pohodov v naravi.*

LADISLAV ZIMA – DEVETDESETLETNIK

Z veseljem čestitamo kolegu ob jubileju!

Lado Zima se je rodil pred devetdesetimi leti, to je 11. julija 1922 v Dovjem na Gorenjskem. Njegov oče je bil železnikar, leta 1914 je bil ujet kot avstrijski vojak in je preživel sedem let ujetništva v Sibiriji, blizu kitajske meje. Vas, v kateri je preživel ujetništvo, se imenuje Zima. Po vrnitvi leta 1921 so živeli z družino v železniški čuvajnici v Dovjem. Tamkajšnji župnik Jakob Aljaž je krstil našega slavljenca.

Lado je hodil v osnovno šolo na Jesenice, v gimnazijo v Kranj, leta 1945 pa se je vpisal na gradbeno fakulteto v Ljubljani in ko je bil v začetku leta 1946 ustanovljen geodetski oddelek, se je prepisal na študij geodezije. Diplomiral je 26. junija 1952 z zaporedno številko diplome št. 3.

Po vojaščini, ki jo je služil od septembra 1952 do avgusta 1953, se je zaposlil na Geodetskem zavodu v Ljubljani, kjer je delal do leta 1956. To so bila leta izrednega vzpona in razvoja geodetske stroke v Sloveniji, katerega nosilec je bil Geodetski zavod. Zima in Golorej sta šla za en mesec na izobraževanje na tehnično visoko šolo v Zürichu ETH in za en mesec v tovarno Wild. Geodetski zavod je začel uvajati fotogrametrijo, nabavili so avtografe, začeli samodejno registracijo koordinat, samodejno kartiranje s koradomatom, nabavili so letalo za aerosnemanje.

Leta 1956 je Lado odšel v Celje, kjer je bil direktor Geodetskega zavoda Celje do leta 1964. Nato se je vrnil v Ljubljano, bil na Geodetskem zavodu šef operative, od leta 1970 pa tehnični direktor zavoda ter med letoma 1973 in 1976 direktor Raziskovalnega inštituta Geodetskega zavoda v Ljubljani.

Od leta 1976 do leta 1987 je poučeval na srednji gradbeni šoli.

Spominjam se prvih srečanj z Ladotom. Leta 1966 sva z Lojzetom Gorencem med počitnicami iskala strokovno delo. Lado nama je dodelil določanje oslonilnih točk na območju gradnje prvega odseka slovenske avtoceste med Ljubljano in Vrhniko.

Ladotovega dela na geodetskem oddelku srednje gradbene šole se spominjamo z veseljem in spoštovanjem, tako kolegi kot takratni dijaki, s katerimi se srečujemo ob obletnicah.

Na razgovoru 10. junija, ko sva ga obiskala s Francom Ulesom, se tudi Lado spominja šolskega časa kot prijetnega in uspešnega.

In še želja za naprej!

Še na mnoga zdrava, srečna in uspešna leta. Želimo Ti še naprej tako bistrega duha in dobrega zdravja, da bi šel po poti Jožeta Poharja, ki sem ga obiskal ob njegovi stoletnici.

Pavel Zupančič

IN MEMORIAM CIRIL SLUGA-ČIRO 1928–2012

S Cirilom sva v zadnjih letih sodelovala na strokovnem in izvedeniškem področju. Bil je zdrav in vitalen, vsem je dajal spodbudo in dobro voljo. V juliju me je poklical in me spomnil, da bo naš kolega Lado Zima praznoval devetdeset let in da mu greva skupaj čestitat. Ko sva bila že dogovorjena za obisk, mi je sporočil, da gre na preiskave v bolnišnico, a od tam ni več prišel. Rak na črevesju. V nedeljo, 5. avgusta, ko sem ga obiskal, je bil bolj optimističen kot nekaj dni prej, vendar je vzdržal le do torka. Umrl je v torek, 7. avgusta 2012.

Ciril Sluga se je rodil 9. maja 1928 v Mariboru. Leta 1934 je začel obiskovati osnovno šolo na Ptujski Gori, kjer je bil vseh pet let najboljši učenec. Šolanje je nadaljeval na meščanski šoli na Ptuj, ki se je leta 1941, v času okupacije, preimenovala v Burgerschule, pouk pa je potekal v nemščini. Nato se je vpisal na srednjo tehnično šolo v Gradcu. Leta 1945 se vrnil domov. Šolanja v Gradcu mu niso priznali, zato je delal izpite za nostrifikacijo in se vpisal v sedmi razred gimnazije na Ptuj, kjer je maturiral leta 1947. Nato se je vpisal na univerzo v Ljubljani, na takratno tehnično fakulteto, smer geodezija. Diplomiral je leta 1954. Že med študijem se je poročil in dobil dvojčka, sina in hčer. Lani je praznoval 60. obletnico poroke.

Po diplomi je do leta 1968 delal v Projektivnem biroju v Ljubljani, nato pa je bil načelnik za gradbene in komunalne zadeve na takratni občini Ljubljana Bežigrad. Leta 1976 se je zaposlil

na oddelku za geodezijo srednje gradbene šole, kjer je bil redno zaposlen do leta 1988, do upokojitve. Delo je nadaljeval honorarno.

Te podatke sem povzel iz Cirilovega zapisa, ki ga je sklenil z besedami: »Danes uživam zasluženi pokoj skupaj z ženo, zdravje je letom primerno.«

Čira sem spoznal leta 1975, ko je po smrti Lojzeta Gorencu zapolnil vrzel med profesorji na srednji gradbeni šoli. Prevezel je razredništvo in poučevanje več strokovnih geodetskih predmetov. Vodil je geodetsko zbirko in pozneje postal vodja geodetskega oddelka. Bil je vesten in dober učitelj, natančen in vedno točen. Na šoli je poučeval 27 let in učil množico geodetskih strokovnjakov, ki ga imajo zanesljivo v zelo dobrem spominu. Ciril je avtor učbenikov za predmet geodezija za 1., 2. in 3. letnik. To so učbeniki, ki jih pred tem še nismo imeli v slovenskem jeziku in so še vedno v uporabi.

Leta 1979 je bil Ciril s sklepom takratnega temeljnega sodišča v Ljubljani imenovan za sodnega izvedenca geodetske stroke.

Sodelovala sva na geodetskem strokovnem področju, predvsem v uporabni geodeziji. Skupaj sva vodila počitniške prakse. Najbolj mi je v spominu ostala praksa leta iz 1979, predvsem po izredno delavnih in discipliniranih učencih, ko smo v Izoli merili kanalizacijo. Ciril je s svojim vodenjem vlival učencem spoštovanje do stroke ter jih tako vzgajal za disciplino in odgovornost do dela.

Bil je spoštovan sodni izvedenec in je tudi mene uvedel v to delo.

Ciril, spominjamo se tvojega vzgojiteljskega in pedagoškega dela. Tvoja dela bodo ostala med nami, bil si učitelj generacij geodetov, ki si jih vzgajal in učil, zato te spoštujejo. Pogrešamo te kot kolega in prijatelja.

Pavel Zupančič

41. GEODETSKI DAN – DOLENJSKE TOPLICE

19. IN 20. OKTOBER 2012

STROKOVNA TEMA: GEODEZIJA PRI UPRAVLJANJU VODA

TRETJE OBVESTILO IN OKVIRNI PROGRAM

Tradicionalna dogodek, ki smo ga v Geodetskem vestniku napovedovali že v dveh obvestilih, se hitro približuje. Člani organizacijskega in programskega odbora si prizadevamo, da bi bil dogodek čim bolj vsebinsko kakovosten in tudi pester z družabnimi dogodki. Okvirni program, ki ga objavljamo, je sestavljen iz štirih strokovnih sekcij, ki se bodo zvrstile v petek in soboto dopoldne, in okrogle mize v zaključku strokovnega programa v petek popoldne. Organizatorji so pripravili tudi pester kulturni in družabni program s fotografsko razstavo Boštjana Puclja (»Portret geodeta«), degustacijo in ocenjevanjem vina, ki ga pridelujejo geodeti, ter družabno večerjo z glasbo. Poleg tega bomo ponovno podelili priznanja najzaslužnejšim kolegom in kolegicam v geodetskih društvih.

Tekoče informacije o programu, prijavi in drugim v zvezi z dogodkom lahko spremljate na spletni strani Dolenjskega geodetskega društva: <http://www.dgd.si/>

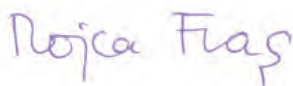
Zahvaljujemo se vsem avtorjem prispevkov, ki bodo predstavljeni na Geodetskem dnevu, ter tudi tistim, ki so nam poslali predloge, pa zaradi velike količine prispevkov niso bili izbrani za predstavitev.

Vabimo vas, da se nam pridružite na dogodku v Dolenjskih Toplicah, da se spet srečamo stari znanci in tudi spoznamo kolege iz vodarske in sorodnih strok, saj je tokratna tema medstrokovna in zelo aktualna.

Za programski odbor:

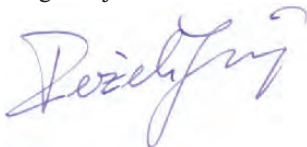
Predsednica programskega odbora

dr. Mojca Kosmatin Fras

Predsednik Zveze geodetov Slovenije

mag. Jurij Režek

PROGRAM 41. GEODETSKEGA DNE – »GEODEZIJA PRI UPRAVLJANJU Z VODAMI«

PETEK, 19. 10. 2012
9.15–10.00
OTVORITEV IN POZDRAVNI GOVORI
Jurij Režek, predsednik Zveze geodetov Slovenije Predstavnik ministrstva za infrastrukturo in prostor Predstavnik ministrstva za kmetijstvo in okolje Aleš Seliškar, generalni direktor Geodetske uprave Republike Slovenije Lidija Globevnik, predsednica Društva vodarjev Slovenije Vilma Jan Špiler, predsednica Dolenjskega geodetskega društva Jože Muhič, župan Dolenjskih Toplic
10.00–11.00 1. SEKCIJA: Vabljeni uvodni referati
<u>Vodja sekcije: Jurij Režek</u> Matjaž Mikoš, dekan UL FGG: O tem, kako sodobno vodarstvo temelji na geodeziji kot vedi o Zemlji Dalibor Radovan, Geodetski inštitut Slovenije: Hidrogeodezija Lidija Globevnik, predsednica Društva vodarjev Slovenije: Povezava vodarске in geodetske stroke pri upravljanju z vodami v Sloveniji – stanje in perspektive
11.00–11.30 ODMOR
11.30–13.00 2. SEKCIJA: Geodetske nepremičninske evidence pri upravljanju z vodami

Vodja sekcije: Franci Bačar

Dejanska raba vodnih zemljišč in zemljiški kataster

Edvard Mivšek, Borut Pegan Žvokelj, Primož Kete (Geodetski inštitut Slovenije),
Tomaž Globokar (Ministrstvo za kmetijstvo in okolje)

Vodna infrastruktura in zemljiški kataster

Jože Triglav (Območna geodetska uprava Murska Sobota), Brane Kovač (Katastri d.o.o.)

Izdelava zemljiškokatastrskega načrta

Edvard Mivšek, Helena Žnidaršič (Geodetski inštitut Slovenije), Franc Ravnihar (GURS)

Razmerje med evidentiranjem in pravnimi režimi na področju voda

Marijana Vugrin, Nuša Marolt (Digidata d.o.o.)

Lastninska problematika na področju javnega dobra in v javnem interesu zavarovanih dobrin tudi voda

Vesna Rijavec (Pravna fakulteta Maribor)

Nekaj težav pri hidravličnih analizah poplavnih tokov v zvezi z geodetskimi podlagami

Matija Bogdan Marinček (Svetovanje, projektiranje posredništvo in študije, M. B. Marinček s.p.)

13.00–14.30 ODMOR ZA KOSILO

14.30–15.45 3. SEKCIJA: Povezanost vodarskih in geodetskih podatkovnih baz

Vodja sekcije: Dalibor Radovan

Vode v skupnem okoljskem informacijskem sistemu

Primož Kete, Blaž Barborič, Vesna Dežman Kete (Geodetski inštitut Slovenije),
Irena Rejec Brancelj, Peter Frantar, Urška Kušar, Boštjan Savšek (Ministrstvo za kmetijstvo
in okolje RS)

Sistem tematskih kart za gospodarjenje z vodami

Tina Damjanovič (UL FGG), Dalibor Radovan (Geodetski inštitut Slovenije)

Poplavna študija kot obvezna strokovna podlaga pri pripravi občinskih prostorskih načrtov

Alma Zavodnik Lamovšek, Mojca Foški (UL FGG), Karla Jankovič (Ljubljanski urbanistični zavod)

Razvoj hidrološkega prognostičnega sistema v Sloveniji in dostopnost vodarskih prostorskih podatkov

Nejc Pogačnik, Sašo Petan, Janez Polajnar (Oddelek za hidrološko prognozo, Urad za hidrologijo in stanje okolja na ARSO)

15.45–16.15 ODMOR ZA KAVO

16.15–16.45 PODELITEV PRIZNANJ

16.45–18.15 OKROGLA MIZA: Ali evidence res kažejo, kje in kam teče voda?

18.15–20.00 Družabni program

20.00 VEČERJA IN DRUŽENJE

SOBOTA, 20. 10. 2012	
10.00–12.00	4. SEKCIJA: Sodobne geodetske tehnologije za zajem prostorskih podatkov o vodah in pomen višin
<u>Vodja sekcije: Mojca Kosmatin Fras</u>	
Uporabnost podatkov satelitskega in letalskega daljinskega zaznavanja za opazovanje in kartiranje vodnih površin	
Tatjana Veljanovski, Peter Pehani, Peter Lamovec, Krištof Oštir (ZRC SAZU, Center odličnosti VESOLJE-SI)	
Poplave septembra 2010 – obdelava nemerskih fotografij s pomočjo fotogrametričnega DMR-ja in lidarskih podatkov	
Mihaela Triglav Čekada (Geodetski inštitut Slovenije), Matija Zorn (Geografski inštitut Antona Melika)	
Zagotavljanje kakovosti georeferenciranja podatkov zračnega laserskega skeniranja za upravljanje z vodami	
Vašja Bric, Sandi Berk, Mihaela Triglav Čekada, Dalibor Radovan (Geodetski inštitut Slovenije)	
Pomen geodetskih podatkov pri analizah poplav	
Lidija Globevnik, Dunja Vrenko Zupan (Inštitut za vode Republike Slovenije)	
11.00–11.15 ODMOR	
Nadaljevanje 4. sekcije:	
Digitalni modeli reliefa in njihova uporaba pri matematičnem modeliranju gibanja drobirskih tokov	
Jošt Sodnik (Vodnogospodarsko podjetje d.d. Kranj), Tomaž Podobnikar (ZRC SAZU, UL FGG), Matjaž Mikoš (UL FGG)	
Upravljanje s poplavno ogroženostjo kot sestavni del integrirane odpornosti urbanih območij	
Primož Banovec, Matej Cerk (UL FGG), Andrej Cverle (Inštitut za vodarstvo d.o.o)	
Analiza višin poplavne vode v Ljubljani in na Ljubljanskem barju	
Božo Koler, Tilen Urbančič, Andrej Vidmar (UL FGG); Lidija Globevnik (Inštitut za vode RS)	
12.00	ZAKLJUČEK